

*Науково-методична конференція, з міжнародною участю
«Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»*

77
ІФНМУ

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

*м. Яремче,
23 вересня 2022 р.*

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**Є.Є. Петров, Т.А. Іваницька, В.Д. Сакевич, З.О. Борисова***Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини
Полтавський державний медичний університет*

Симуляційне навчання в Україні поступово стає невід'ємною частиною діяльності медичних вищих навчальних закладів і організацій охорони здоров'я, що знаходить своє відображення в державних програмах розвитку охорони здоров'я та медичної освіти. Створено низку навчально-практичних центрів симуляційної медицини, один з яких працює в Полтавському державному медичному університеті. В одній з наших недавніх робіт ми торкнулися загальних принципів та навели конкретний приклад застосування симуляційного навчання у навчальному процесі на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини, зосередившись переважно на «практичному аспекті» [1]. Але водночас зауважили про важливість використання сучасних методичних педагогічних технологій, про що б і хотілося надалі поговорити.

Методика формування навичок при симуляційному навчанні може бути ефективною лише у випадку її алгоритмізації. Остання є набір операцій і прийомів, які виконуються в певній послідовності. Структура формування навички при симуляційному навчанні, як правило, предметно-операційна: спочатку окремо відпрацьовуються найбільш складні елементи, а потім особа, яка навчається, тренується у оволодінні операцією повністю. Навичка не формується одномоментно. Найоптимальніше побудувати систему симуляційного навчання таким чином, щоби забезпечити поетапне формування навички. Слід виокремити три етапи. Перший, аналітико-синтетичний-оволодіння структурою та усіма операціями дії. Другий - етап автоматизації - коли навичка доводиться до складності, швидкості, легкості та якості виконання, які потребуються. Правильність та стійкість навички, яка сформована, досягається тренінгом (багаторазовим виконанням практичної навички на симуляційному обладнанні) та атестацією (підсумкове виконання, яке контролюється викладачем). Важливим моментом є повторюваність та еталонність при відпрацьовуванні навичок на різних кафедрах. Симуляційне навчання припускає осмислене оволодіння дією. Тому і метод вправ - не лише багаторазове повторення дій, але й обов'язково усвідомлене - з поступовим удосконаленням. Попередньо має обов'язково проводитися теоретична підготовка до виконання практичних навичок, при цьому можуть використовуватися також дистанційні форми навчання і віртуальні тренажери. При симуляційному навчанні є бажаним створення умов, які наближені до тих, коли навичка має проявити себе у найкращому вигляді. Адже добре відомо, що у професійній діяльності навички, які сформовані, можуть виявитися успішними лише в умовах, в яких вони сформувались. Інакше - ризик зниження якості дій. Хотілося б зазначити, що методика формування вмінь має не лише подібність до методики формування навичок, але й відмінності. Структурно більшість вмінь є

складнішими, ніж навички, і мають гнучкий алгоритм виконання. В ідеалі, безумовно, мають бути так звані «клінічні сценарії» - доволі таки кропіткий методичний елемент, який жваво обговорюється в літературі останніми роками і «набирає обертів» на практиці. Важливішим елементом симуляційного навчання є оцінка навичок та вмінь, які сформовано («симуляційна атестація»). Тут значну увагу слід приділити еталонності. Треба також якомога більше зменшити особистісний вплив на результати атестації і водночас прагнути до підвищення технічного компонента під час атестації навичок та вмінь.

Таким чином, симуляційне навчання мусить базуватися на особливій методичній основі, яка сприятиме найкращій ефективності застосування цього важливого напрямку навчального процесу.

Література

1. Петров Є.Є., Іваницька Т.А., Сакевич В.Д., Борисова З.О. Симуляційне навчання на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини: від загальних принципів до конкретного прикладу застосування. Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки: матеріали навчально-наук. конф. з міжнар. участю. Полтава, 2022. С.267-268.